

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМ. ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
КАФЕДРА СПОРТИВНОЇ МЕДИЦИНИ, ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

ПРЕФОРМОВАНІ ФІЗИЧНІ ЧИННИКИ

(назва навчальної дисципліни)

**ПРОГРАМА
дисципліни спеціалізації**

підготовки бакалавр

(рівень вищої освіти)

галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

(шифр і назва напрямку)

спеціальності 227 - фізична терапія та ерготерапія

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація: Фізична терапія та ерготерапія

Навчальна програма з дисципліни «Преформовані фізичні чинники» для студентів спеціалізації ФТтаЕТ за спеціальністю 227 - фізична терапія та ерготерапія

VI с. (денна форма навчання), VI с. (заочна форма навчання)

Розробник: доцент, к.н.фіз.вих. Будзин В.Р.

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри спортивної медицини, здоров'я людини

Протокол від “28”серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри кафедри спортивної медицини, здоров'я людини

(Будзин В.Р.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Навчальна програма затверджена на засіданні Ради факультету ФТтаЕТ

Протокол від. “ ___ ” _____ 20__ року № ___

Голова _____ (_____)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Навчальна програма затверджена на засіданні Ради факультету ПтаЗО

Протокол від. “ ___ ” _____ 20__ року № ___

Голова _____ (_____)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік

© _____, 20__ рік

Програма вивчення навчальної дисципліни «Преформовані фізичні чинники» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності спеціальності 227 - фізична терапія та ерготерапія. Дисципліна «Преформовані фізичні чинники» розглядає сутність фізіологічної та лікувальної дії фізичних чинників на здоровий і хворий організм та способи їх застосування з лікувально-профілактичною метою.

Фізіотерапія в нашій країні стала важливим елементом державної системи спеціалізованої медичної допомоги населенню, до якої залучені лікарі й середні медичні працівники різного клінічного профілю. У реабілітаційних відділеннях зосереджено різну електронну лікувальну апаратуру, експлуатація якої потребує від фахівців з фізичної терапії знань, дотримання певних правил охорони праці, техніки безпеки під час проведення фізіотерапевтичних процедур

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Преформовані фізичні чинники» є формування системи теоретичних знань, набуття практичних вмінь, навичок і методичних аспектів фізіотерапії, з використанням фізичних факторів зовнішнього середовища в їхньому природному або преформованому вигляді.

Міждисциплінарні зв'язки: нормальна анатомія, фізіологія, патологічна фізіологія, клінічна біохімія, фізична реабілітація при порушеннях дихальної системи, фізична реабілітація при порушеннях серцево-судинної системи та ін.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Загальна фізіотерапія, як наука. Основні принципи застосування фізичних чинників.

Змістовий модуль 2. Інші преформовані фізичні чинники.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Є поглиблення знань студентів про проведення реабілітаційних заходів у пацієнтів з різною патологією та набуття ними теоретичних знань та практичних навичок щодо особливостей проведення фізіотерапевтичних процедур у фахово-реабілітаційній діяльності для відновлення здоров'я і працездатності хворих та питанням техніки безпеки при роботі з фізіотерапевтичною апаратурою.

1.2. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: загальні питання з організації фізіотерапевтичної служби і курортної справи в Україні;

механізми дії фізичних факторів, вплив фізичних факторів на основні патологічні процеси і функції різних органів і систем організму;

принципи сумісності і послідовності призначення фізичних факторів і процедур;

принципи виникнення патологічних процесів, механізми їх розвитку і клінічні прояви; принципи оцінки показників загальних і функціональних методів обстеження хворих, які скеровують ся на фізіотерапію;

основні клінічні симптоми і синдроми захворювань, при яких використовують методи фізіотерапії;

принципи використання фізичних факторів для профілактики захворювань і реабілітації хворих;

покази та протипокази до застосування фізіотерапії.

вміти: оволодіти навичками роботи з фізіотерапевтичними апаратами дотримуючись відповідних умов експлуатації та техніки безпеки;

визначити доцільні методи впливу фізичними факторами при тих чи інших захворюваннях, вибрати оптимальний для хворого фізіотерапевтичний комплекс;

дати оцінку перебігу захворювання та ефективності впливу фізичних факторів, оцінити можливість ускладнення захворювання та ускладнення, пов'язані з впливом фізичних факторів.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1. Загальна фізіотерапія, як наука. Основні принципи застосування фізичних чинників.

Тема 1. Вступ. Предмет, завдання, основні етапи розвитку фізіотерапії.

Принципи сучасної фізіотерапії. механізм лікувальної дії фізичних чинників. Класифікація фізичних чинників. Алгоритм проведення фізіотерапевтичної процедури.

Тема 2. Електролікування. Застосування постійного електричного струму. Покази та протипокази до застосування гальванічного струму. Покази та протипокази до застосування лікарського електрофорезу. Методики гальванізації та лікарського електрофорезу Електромагнітні поля високої, ультрависокої та надвисокої частоти. Застосування імпульсних електричних струмів. Електросон. Електростимуляція. Діадинамотерапія. Синусомодульовані струми (діадинамотерапія, ампліпульстерапія, інтерференцтерапія). Магнітолікування. Застосування змінних електричних струмів та полів високої, ультрависокої і надвисокої частоти, електромагнітного випромінювання, коливань звукової та ультразвукової частоти. Лікування хвилями ультразвукової та акустичної частоти.

Змістовий модуль 2. Інші преформовані фізичні чинники.

Тема 3. Світлолікування. Теплолікування. Світлолікування: лікувально-профілактичне застосування інфрачервоного і видимого, ультрафіолетового та лазерного випромінювання. Лікування штучно-змінним повітрям: аерозольтерапія, озонотерапія, спелеотерапія. Лікування теплом. Грязелікування та торфолікування, парафінолікування, озокеритолікування.

Тема 4. Водолікування. Курортні ресурси. Гідро – та бальнеотерапія. Види гідролікування. Лікування та профілактика мінеральними водами.

Клімато-курортологічна характеристика України. Спеціальні методи кліматотерапії: аеротерапія, гідроаеротерапія, геліотерапія, таласотерапія

13. Методичне забезпечення

Посібники (Клиническая физиотерапия /Под ред. проф. В.В.Оржешковского.- Киев: Здоров'я, 2004.- 448с., Олещенко В.Т. Водолечение.- М.: Медицина, 1996.- 286с.; Справочник по физиотерапии /Под ред. проф. В.Г.Ясногородского.- М.: Медицина, 2002.- 512с.; Улащик В.С. Домашняя физиотерапия.- Минск: Беларусь, 2004.- 288с.), таблиці.

14. Рекомендована література

Основна

1. Матеріали лекцій.
2. Клиническая физиотерапия /Под ред. проф. В.В.Оржешковского.- Киев: Здоров'я, 2004.- 448с.
3. Порада А. М. Основи фізичної реабілітації: навч. посібник / А. М. Порада, О. В. Солодовник, Н. Є. Прокопчук. – К.: Медицина, 2006. – 248 с.
4. Медична і соціальна реабілітація: підручник / В. Б. Самойленко, Н. П. Яковенко, І. О. Петряшев та ін.. – К.: ВСВ «Медицина», 2013. – 464 с.
5. Порада А.М., Порада О.В. Медико-соціальна реабілітація і медичний контроль: підручник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2011. — 296 с.
6. Степашко М.В., Сухостат Л.В. Масаж і лікувальна фізкультура в медицині: підручник. — К.: Медицина, 2010. — 352 с.
7. Яковенко Н.П., Самойленко В.Б. Фізіотерапія: підручник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2011. — 256 с.

Допоміжна

8. Гусаров И.И. Радонотерапия.- М.:Медицина, 1994.- 160с.
7. Курорты: Энциклопедический словарь.- М.:Советская энциклопедия, 1983.- 592с.
9. Немедикаментозное лечение в клинике внутренних болезней /Под ред. проф. Л.А.Серебриной, проф. Н.Н.Сердюка, к.м.н. М.Е.Михно.- Киев: Здоров'я, 1995.- 524с.
10. Физиотерапевтический справочник /Под ред. проф. И.Н.Сосина.- Киев: Здоров'я, 2003.- 604с.

Інформаційний ресурс

1. Частная физитерапия: Учебное пособие / под ред. Ч25 Г.Н. Пономаренко. – М. : ОАО „Издательство„Медицина”, 2005. – 744 с. – Режим доступу: <https://www.google.com.ua/search?q=1>.
2. Фізіотерапія: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів/ В.Д. Сиволап, В. Х. Каленський; ЗДМУ. – З.: ЗДМУ, 2014 – 196 с. – режим доступу:

http://dspace.zsmu.edu.ua/bitstream/123456789/2244/1/SyvolapVD14_Fizioter.pdf

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять в усній та письмовій формах. Метод усного контролю (шляхом індивідуального опитування), метод письмового контролю (контрольні роботи), метод тестового контролю.

1. Опитування.
2. Перевірка завдань для самостійної роботи.
3. Перевірка матеріалів самопідготовки.
4. Виконання завдань практичних занять.

Підсумковий контроль – залік (VII семестр – денна форма; X семестр – заочна форма навчання).

Залікові вимоги з предмету «Преформовані фізичні чинники» для студентів III курсу

1. Поняття про фізіотерапію. Основні та додаткові принципи фізіотерапії.
2. Механізми відновного впливу на організм фізіотерапевтичних чинників.
3. Загальні протипокази до проведення фізіотерапевтичних процедур, ускладнення при проведенні фізіотерапевтичних процедур. Перша допомога.
4. Механізми дії гальванічного струму на організм. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.
5. Переваги введення в організм лікарських речовин шляхом електрофорезу. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.
6. Механізми впливу електричного струму на організм. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.

7.Механізми впливу на організм електростимуляції м'язів. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.

8.Механізми впливу на організм діадинамічних струмів. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.

9.Механізми впливу на організм синусоїдально-модульованих струмів. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.

10.Механізми впливу на організм дарсонвалізації. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.

11.Механізми впливу на організм індуктотермії. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.

12.Механізми впливу на організм електричного поля ультрависокої частоти. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.

13.Механізми впливу на організм сантиметрових хвиль. Поняття про ефект "стоячої хвилі". Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.

14.Механізми впливу на організм дециметрових хвиль. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.

15.Механізми впливу на організм магнітотерапії. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.

16.Механізми впливу на організм механічних коливань акустичної частоти та ультразвуку. Поняття про ультрафонофорез. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.

17. Механізми впливу на організм ультрафіолетового опромінювання. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.

18. Механізми впливу на організм інфрачервоного опромінювання.

19.Механізми впливу на організм видимого світла (монохроматичного, поліхроматичного).

20.Механізми впливу на організм основних теплолікувальних процедур. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.

21.Механізми впливу на організм окремих водолікувальних процедур (обливання, обтирання, вологого обгортання). Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.

22. Душі. Класифікація душів. Механізми впливу на організм.
23. Ванни. Механізми впливу на організм холодної, індіферентної та гарячої води, гідростатичного тиску. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.
24. Механізми впливу на організм хімічних чинників водолікувальних процедур. Види реакцій пацієнта в залежності від концентрації діючої хімічної складової.
25. Механізми впливу на організм хлоридно-натрієвих ванн. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.
26. Механізми впливу на організм йодобромних ванн. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.
27. Механізми впливу на організм сульфідних ванн. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.
28. Механізми впливу на організм сульфідно-вуглекисло-мулових ванн. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.
29. Механізм впливу на організм радонових ванн. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.
30. Механізми впливу на організм вуглекислих ванн. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.
31. Механізми впливу на організм азотних ванн. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.
32. Механізми впливу на організм кисневих та перлинних ванн. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.
33. Механізми впливу на організм скипидарних ванн. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.
34. Механізми впливу на організм хвойних ванн. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.
35. Механізми впливу на організм гірчичних ванн. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.
36. Механізми впливу на організм контрастних ванн. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.

37.Механізми впливу на організм ванн з поступово зростаючою температурою. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.

38.Поняття про інгаляції.Аерозольтерапія (аероіони, гідроаероіони, аерозолі, електроаерозолі). Механізми реабілітаційного впливу на організм. Покази та протипокази. Ускладнення.

39.Механізми впливу на організм аеротерапії. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.

40.Механізми впливу на організм геліотерапії. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.

41.Механізми впливу на організм таласотерапії. Покази та протипокази до реабілітаційного застосування.

42.Принципи застосування та завдання санаторно-курортного відновлення. Загальні протипокази до санаторно-курортної реабілітації.

43.Загальна класифікація курортів та санаторно-курортних установ. Вимоги до відбору пацієнтів для санаторно-курортного відновлення.